

Sygn. akt III Ns 99/18

POSTANOWIENIE

Dnia 19 października 2018 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie III Wydział Cywilny

w następującym składzie:

Przewodniczący: SSO Joanna Kruczkowska

Protokolant: protokolant sądowy Mateusz Rutkowski

po rozpoznaniu w dniu 19 października 2018 r.

na rozprawie

sprawy z wniosku E. G. - pełnomocnika wyborczego Komitetu Wyborczego Wyborców (...)

z udziałem R. S.

o wydanie orzeczenia w trybie art. 111 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. Kodeks wyborczy

postanawia:

- zakazać uczestnikowi R. S. rozpowszechniania nieprawdziwych informacji o nadużywaniu przez wnioskodawczynię W. K. alkoholu w czasie podróży służbowych, chęci usunięcia strażaków z siedziby, straszeniu mieszkańców M. lotniskiem;
- nakazać R. S. sprostowanie nieprawdziwych informacji o W. K. w terminie 1 (jednego) dnia od dnia uprawomocnienia się niniejszego postanowienia poprzez przesłanie na adres każdego z wnioskodawców oświadczenia w formie listu napisanego w całości czcionką Times New Roman, rozmiar 12, podpisanego własnoręcznie przez uczestnika o treści: „ Oświadczam, że nie mając żadnych podstaw, bezprawnie zarzuciłem pani W. K. nadużywanie alkoholu w czasie wykonywania obowiązków służbowych, chęć usunięcia strażaków z siedziby oraz bezzasadnie zarzuciłem W. K. straszenie mieszkańców M. lotniskiem. Wyrażam ubolewanie w związku z moimi nieprawdziwymi zarzutami. Niniejszym przepraszam W. K. za to, że bezprawnie naruszyłem jej cześć, honor i dobre imię. R. S. ”;
- zobowiązać R. S. do zapłaty kwoty 500 zł (pięćset złotych) na rzecz organizacji pożytku publicznego – (...)z siedzibą w M. ((...), przy ul. (...), KRS: (...);
- oddalić wniosek w pozostałym zakresie;
- odmówić nadania orzeczeniu w pkt 1 i 2 rygoru natychmiastowej wykonalności;
- ustalić, że każdy uczestnik ponosi koszty postępowania związane ze swym udziałem w sprawie.

SSO Joanna Kruczkowska

UZASADNIENIE

postanowienia z dnia 19 października 2018 r.

W dniu 17 października 2018 r. wpłynął do tut. Sądu wniosek W. K. i E. G. – pełnomocnika wyborczego Komitetu Wyborczego Wyborców W. K. w trybie przepisów art. 111 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. - Kodeks wyborczy, w którym wniesiono o:

1. zakazanie uczestnikowi postępowania R. S. rozpowszechniania nieprawdziwych informacji o: nadużywaniu przez W. K. alkoholu w czasie podróży służbowych, chęci usunięcia strażaków z siedziby, straszeniu mieszkańców M. lotniskiem;
2. nakazanie uczestnikowi postępowania R. S. sprostowanie nieprawdziwych informacji o W. K. w terminie 1 (jednego) dnia od dnia uprawomocnienia się niniejszego postanowienia poprzez przesłanie na adres każdego z wnioskodawców oświadczenia w formie listu napisanego w całości czcionką Times New Roman, rozmiar 12, podpisanego własnoręcznie przez uczestnika o treści: „ Oświadczam, że nie mając żadnych podstaw, bezprawnie zarzuciłem pani W. K. nadużywanie alkoholu w czasie wykonywania obowiązków służbowych, chęć usunięcia strażaków z siedziby oraz bezzasadnie zarzuciłem W. K. straszenie mieszkańców M. lotniskiem. Wyrażam ubolewanie w związku z moimi nieprawdziwymi zarzutami. Niniejszym przepraszam W. K. za to, że bezprawnie naruszyłem jej cześć, honor i dobre imię. R. S. ”;
3. zobowiązanie uczestnika postępowania R. S. do zapłaty kwoty 10 000 zł na rzecz organizacji pożytku publicznego – (...)z siedzibą w M. (...), przy ul. (...), KRS: (...), w terminie 7 dni od dnia uprawomocnienia się niniejszego orzeczenia wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w przypadku uchybienia terminowi płatności;
4. zasądzenie od uczestnika postępowania na rzecz wnioskodawców kosztów postępowania według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego;
5. nadanie orzeczeniu w zakresie punktów 1 i 2 petitum wniosku rygoru natychmiastowej wykonalności na podstawie art. 333 § 3 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.

/wniosek – k. 3-4; stanowisko wnioskujących na rozprawie w dn. 19.10.2018 r. – protokół k. 55/.

W uzasadnieniu wskazano, że w czasie trwania kampanii wyborczej przed wyborami samorządowymi uczestnik R. S. rozpowszechnia ulotki, w których szkaluje obecnego burmistrza M. - wnioskodawczynię W. K., pomawiając ją o „popisy alkoholowe” w czasie wyjazdów służbowych, chęć usunięcia strażaków z siedziby oraz straszenie mieszkańców lotniskiem. Ulotki te były rozpowszechniane bezpośrednio do skrzynek pocztowych mieszkańców M., o czym wnioskodawczyni dowiedziała się od mieszkańców i znajomych. W ocenie wnioskodawców, żądania wyrażone w treści wniosku są uzasadnione, gdyż informacje rozpowszechniane przez uczestnika nie są prawdziwe, są bezprawnymi pomówieniami, szkodzą wizerunkowi W. K., która kandyduje w wyborach samorządowych, a także naruszają jej dobre imię, cześć, honor i godność. Zdaniem wnioskodawców cała wypowiedź uczestnika dotycząca W. K. zawarta w przedmiotowej ulotce jest jedynie insynuacją na potrzeby trwającej kampanii wyborczej, a zachowanie uczestnika ma na celu jedynie zdyskredytowanie W. K. w oczach wyborców i poparcie kontrkandydata na funkcję burmistrza. Odnośnie żądania zobowiązania uczestnika do zapłaty kwoty 10 000 zł na rzecz organizacji użytku publicznego wskazano, że będzie to odpowiednia forma rekompensaty za podjęte przez uczestnika działania szkalujące W. K. jako kandydata w wyborach samorządowych. Podniesiono, że wobec posiadania przez uczestnika znacznego majątku żądanie zasądzenia ww. kwoty nie jest wygórowane i powinno być uwzględnione w całości /uzasadnienie wniosku – k. 5-13; stanowisko wnioskujących na rozprawie w dn. 19.10.2018 r. – protokół k. 55/.

Uczestnik R. S. domagał się oddalenia wniosku w całości. Przyznał, iż dołączone do wniosku pismo zatytułowane „(...)” zostało przez niego sporządzone i udostępnione na spotkaniu komitetu wyborczego kontrkandydatów W. K.. Wskazał, że pismo przekazał zebranym na spotkaniu uczestnikom oświadczając im, iż mogą oni zrobić z tym pismem co uznają za słuszne. Zdaniem uczestnika treść jego pisma jest prawdziwa, bowiem ufa osobom, które przekazały mu informacje dotyczące zarówno działań jak i zachowania obecnej Burmistrz M.. Zaznaczył, że osobiście nie był świadkiem ekscesów alkoholowych W. K., które opisał w piśmie. Uczestnik potwierdził, że jego pismo było kolportowane w formie ulotki

wyborczej do mieszkańców M., gdyż nieznanemu mu osobom postronnie gratulowały mu sporządzenia pisma. R. S. wskazał nadto, że nie ufa W. K. jako burmistrzowi, ponieważ zdarzyło się parę razy, że burmistrz oszukała uczestnika. Odnosząc się do żądania sprostowania informacji o chęci burmistrza wyrzucenia straży z budynku siedziby uczestnik podniósł, że wszyscy wiedzą o tym, że burmistrz chce mieć ten budynek pusty do swojej dyspozycji. W kwestii lotniska R. S. podał, że jest zwolennikiem wybudowania lotniska w pobliżu M.. Podczas rozprawy uczestnik doprecyzował, że pisząc o złamaniu przez W. K. kończyny miał na myśli rękę / stanowisko uczestnika na rozprawie w dn. 19.10.2018 – protokół k. 52-55/.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawczyni W. K. jest aktualnym burmistrzem M., ubiegającym się w najbliższych wyborach samorządowych o reelekcję. Uczestnik R. S. był w przeszłości burmistrzem M. przez rok, obecnie jest emerytem i nie jest oficjalnie związany z żadnym komitetem wyborczym, nie jest kandydatem na jakąkolwiek funkcję samorządową, natomiast publicznie wyraża swoją aprobatę dla kandydatów (...), wyrażając tym samym dezaprobatę dla kandydatury W. K.. Uczestnik ma żal do W. K. za niereaktywowanie Koncertów C., odbywających się w przeszłości w M., jednakże przyznał, że nie składał wniosków formalnych w tej sprawie. Ponadto pozostaje w konflikcie prawnym z burmistrzem, obciążając wnioskodawczynię odpowiedzialnością za toczące się postępowanie z wniosku Miasta M. o zasiedzenie nieruchomości gruntowej należącej do ojca uczestnika. Postępowanie w tej sprawie jest nadal w toku. Dochód miesięczny R. K. z tytułu otrzymywanego świadczenia emerytalnego wynosi 1 370 zł.

/okoliczności bezsporne; zeznania uczestnika R. S. – protokół k. 55; zeznania wnioskodawczyni W. K. na rozprawie w dn. 19.10.2018 r. – protokół k. 53v.-54/

Postanowieniem Komisarza Wyborczego w W. (...) z dnia 24 sierpnia 2018 r. przyjęto zawiadomienie o utworzeniu komitetu wyborczego pod nazwą Komitet Wyborczy Wyborców (...) w celu zgłaszania kandydatów na radnych w wyborach organów jednostek samorządu terytorialnego zarządzonych na dzień 21 października 2018 r. Pełnomocnikiem wyborczym komitetu wyborczego została E. G..

/postanowienie z dnia 24 sierpnia 2018 r. – k. 14/

Uczestnik R. S. w piśmie z dnia 21 września 2018 r. zatytułowanym (...) zwrócił się do mieszkańców z apelem w sprawie wyborów samorządowych. W treści pisma w pierwszej kolejności odniósł się do swoich działań w czasie kiedy był burmistrzem. W dalszej części pisma uczestnik komentuje działalność obecnej burmistrz M. W. K. stwierdzając m.in., iż „(...)”. Następnie uczestnik oświadcza w piśmie na którego kandydata w nadchodzących wyborach odda swój głos. Kończąc wypowiedź uczestnik stwierdził, że „(...)”.

/okoliczności bezsporne; pismo uczestnika z dn. 21 września 2018 r. – k. 18-18v./

Przedmiotowe pismo R. S. odczytał podczas spotkania komitetu wyborczego kontrkandydata W. K., po czym położył je na stole oznajmiając zebranych na spotkaniu osobom, iż mogą oni zrobić z tym pismem to, co uważają za stosowne. Pismo zostało rozpowszechnione mieszkańcom M. w formie ulotki w nieoznakowanej kopercie wrzucanej do skrzynek pocztowych. Osoby odpowiedzialne za roznoszenie ulotek nie zostały zidentyfikowane. R. S. otrzymał propozycję zamieszczenia na swoim profilu portalu społecznościowego (...) przedmiotowego pisma, na co nie wyraził zgody.

/zeznania świadka G. S. na rozprawie w dn. 19.10.2018 r. – protokół k. 52v.; zeznania wnioskodawczyni W. K. na rozprawie w dn. 19.10.2018 r. – protokół k. 53v.-54; zeznania uczestnika R. S. – protokół k. 52v.-53v./

Wnioskodawczyni W. K. o istnieniu i rozpowszechnianiu przedmiotowego pisma dowiedziała się od znajomej G. S.. W. K. w czasie pełnienia obowiązków służbowych nie spożywała alkoholu, natomiast w czasie wyjazdów służbowych po zakończeniu pracy podczas kolacji piła alkohol wraz z towarzyszącymi jej na wyjeździe osobami, jednakże nigdy nie upiła się i nie nadużywała alkoholu w pracy. W. K. nigdy nie miała złamanej ręki.

/zeznania świadka G. S. na rozprawie w dn. 19.10.2018 r. – protokół k. 52v.; zeznania wnioskodawczyni W. K. na rozprawie w dn. 19.10.2018 r. – protokół k. 53v.-54/

W swoim programie wyborczym W. K. prezentuje negatywny stosunek do budowy w okolicy M. lotniska. Jej zdaniem hałas związany z funkcjonowaniem lotniska będzie uciążliwy dla mieszkańców M. i spowoduje utratę przez miasto walorów uzdrowiskowych. Oddalony o 12 km od miasta pas startowy według dostępnych ekspertyz może zakłócać spokój przez samoloty.

/okoliczności bezsporne; zeznania wnioskodawczyni W. K. na rozprawie w dn. 19.10.2018 r. – protokół k. 53v.-54/

W. K. obejmując funkcję burmistrza M. podjęła działania, aby wyłączyć teren, na którym obecnie znajduje się siedziba straży pożarnej spod obowiązywania zawartej przez poprzedniego burmistrza umowy użyczenia, bowiem zawarta przez jej poprzednika umowa użyczenia nieruchomości została zawarta niezgodnie z prawem. Wskutek działań W. K. przeniesiono funkcjonującą w obecnej siedzibie straży placówkę rehabilitacyjną w inne miejsce. Wnioskodawczyni nie planowała i zamierza dokonywać zmiany obecnej siedziby straży pożarnej.

/zeznania wnioskodawczyni W. K. na rozprawie w dn. 19.10.2018 r. – protokół k. 53v.-54/

Stan faktyczny w powyższym kształcie, został przez Sąd ustalony w oparciu o dokumentację zgromadzoną na potrzeby niniejszego postępowania oraz przedłożone wydruki (art. 309 k.p.c.), nie budziły one bowiem wątpliwości Sądu co do ich prawdziwości czy też autentyczności.

Ustalając stan faktyczny Sąd oparł się także na zeznaniach samych stron, dając wiarę tym zeznaniom co do zasady w całości.

Za wiarygodne w całości Sąd uznał także zeznania świadka G. S., bowiem składane były w sposób logiczny i spójny, a ponadto stanowiły potwierdzenie pozostałego zebranego w sprawie materiału dowodowego.

Sąd pominął przeprowadzenie wnioskowanego przez uczestnika dowodu z przesłuchania ośmiu świadków, gdyż wniosek ten został zgłoszony dopiero podczas rozprawy w dniu 19 października 2018 r. R. S. wprawdzie w dniu 18 października 2018 r. skierował do sprawy wiadomość e-mail (k. 46), w której informuje o możliwości powołania na świadków wskazanych w e-mailu osób, jednakże wiadomość ta nie mogła zostać uznana za prawidłowo wniesione przez stronę pismo procesowe, uwzględniając przy tym wyjątkowość postępowania w trybie wyborczym i sposoby zawiadamiania stron, bowiem wiadomość nie zawierała skanu pisma opatrzonego podpisem uczestnika, a ponadto została złożona po terminie (vide: zarządzenie k. 30). Obecny na rozprawie jako jedyny z wnioskowanych przez uczestnika świadków świadek A. S. zgodnie z wnioskiem uczestnika miałyby zeznawać na okoliczność negatywnego stosunku W. K. do planowanej budowy lotniska w okolicach M., co okazało się okolicznością niesporną w sprawie, a zatem przeprowadzenie dowodu z przesłuchania ww. świadka było zbędne i zmierzałoby do nieuzasadnionego przedłużania postępowania. Nie bez znaczenia pozostaje fakt, iż po upływie 15 godzin od wyznaczonej w niniejszej sprawie rozprawy następuje cisza wyborcza, a zatem niemożliwym było przeprowadzenie dowodu z przesłuchania świadków zgodnie z wnioskiem uczestnika, bowiem wniosek ten uczestnik zgłosił dopiero na rozprawie.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Wniosek zasługiwał na uwzględnienie w przeważającej części.

Strony postępowania posiadają legitymację procesową do występowania w procesie toczącym się w trybie ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. Kodeks wyborczy (Dz.U.2018.754 t.j.).

Stosownie do treści art. 111 § 1 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. Kodeks wyborczy jeżeli rozpowszechniane, w tym również w prasie w rozumieniu ustawy z dnia 26 stycznia 1984 r. - Prawo prasowe (Dz.U. poz. 24, z późn. zm.), materiały wyborcze, w szczególności plakaty, ulotki i hasła, a także wypowiedzi lub inne formy prowadzonej agitacji wyborczej,

zawierają informacje nieprawdziwe, kandydat lub pełnomocnik wyborczy zainteresowanego komitetu wyborczego ma prawo wnieść do sądu okręgowego wnioski o wydanie orzeczenia:

- 1) zakazu rozpowszechniania takich informacji;
- 2) przepadku materiałów wyborczych zawierających takie informacje;
- 3) nakazania sprostowania takich informacji;
- 4) nakazania publikacji odpowiedzi na stwierdzenia naruszające dobra osobiste;
- 5) nakazania przeproszenia osoby, której dobra osobiste zostały naruszone;
- 6) nakazania uczestnikowi postępowania wpłacenia kwoty do 100 000 złotych na rzecz organizacji pożytku publicznego.

Ponadto, w myśl dyspozycji art. 105 § 1 kodeksu wyborczego, agitacją wyborczą jest publiczne nakłanianie lub zachęcanie do głosowania w określony sposób, w tym w szczególności do głosowania na kandydata określonego komitetu wyborczego.

Nakłanianie to oddziaływanie na decyzje drugiej osoby, które może mieć postać słownych wypowiedzi, ulotek, plakatów, ogłoszeń lub artykułów w prasie, wystąpień w środkach masowego przekazu, wystąpień przed zgromadzonymi na wiecu lub manifestacji, w miejscach publicznych (np. na targowiskach, w centrach handlowych itp.), może również odbywać się za pośrednictwem stron internetowych. Publiczny charakter nakłaniania należy rozumieć zgodnie z utrwalonym orzecznictwem SN, według którego "znamie publiczności (...) zachodzi wtedy, gdy rzecz dzieje się w miejscu ogólnie dostępnym dla nieokreślonych indywidualnie osób w warunkach możliwości bezpośredniego powzięcia wiadomości przez te osoby" (wyr. SN z 18.2.1947 r., K 2251/46, PiP 1948, Nr 2, s. 149) (tak: B. Banaszak, Kodeks wyborczy. Komentarz, Wyd. 3, Warszawa 2018, Sip Legalis).

Agitacja wyborcza z oczywistych względów może przybrać także formę negatywną, polegającą na zniechęcaniu potencjalnego elektoratu do głosowania na danego kandydata – w aktualnie prowadzonych kampaniach wyborczych znaczna ich część skupia się na ukazaniu przeciwników politycznych w negatywnym świetle czy też zdyskredytowanie ich, a przyjęcie odmiennego zapatrywania oznaczałoby zapewnienie jedynie iluzorycznej ochrony przed ewentualnymi naruszeniami.

Wykazanie zasadności wniosku wiązało się z koniecznością wykazania przesłanek niezbędnych do jego uwzględnienia wynikających z treści normy prawnej art. 111 § 1 i art. 105 § 1 kodeksu wyborczego, tj. wykazania, że doszło do rozpowszechniania informacji dotyczących kandydata w kampanii wyborczej, że rozpowszechniane informacje nie były prawdziwe, a także, że ich celem było zachęcenie do głosowania na osobę owe informacje rozpowszechniającą, bądź też zdyskredytowanie przeciwnika politycznego, co wyczerpywałoby definicję agitacji wyborczej.

Wskazać należy, że budowa zdaniowa przepisu art. 111 § 1 kodeksu wyborczego świadczy o tym, że mogą tutaj wchodzić w grę materiały wyborcze w szczególności plakaty, ulotki i hasła (z uwagi na użycie sformułowania "w szczególności" katalog jest tylko przykładowy), a także wypowiedzi lub inne formy prowadzonej agitacji wyborczej (brak katalogu choćby przykładowego, chodzi tylko o to, by była to forma agitacji wyborczej) (tak: B. Banaszak, Kodeks wyborczy. Komentarz, Wyd. 3, Warszawa 2018, Sip Legalis).

Sąd nie miał wątpliwości, iż wypowiedzi R. S. stanowiły element agitacji wyborczej w rozumieniu art. 105 § 1 kodeksu wyborczego – do wyartykułowania kwestionowanych treści doszło na spotkaniu sympatyków partii (...), a ponadto pismo w formie ulotki zostało rozpowszechnione szerszemu gronu mieszkańców M., co jak wskazano wyżej wyczerpywało przesłankę publicznego nakłaniania lub zachęcania, a nadto zostały one wygłoszone w toku trwającej kampanii wyborczej i nawiązywały do niej. O próbie ukazania wnioskodawczyni W. K. w negatywnym świetle, świadczą chociażby sformułowania wskazujące, iż obecna burmistrz nadużywa alkoholu w czasie pełnienia obowiązków

służbowych i zamierza wyrzucić z budynku należącego do miasta strażaków, co z oczywistych względów musi zostać ocenione, jako próba wywarcia na wyborców wpływu, w tym wypadku wpływu negatywnego. Niepoparte faktami rozpowszechniane zarzuty o nadużywaniu alkoholu przez jakąkolwiek osobę stanowią naruszenie jej dobrego imienia, a zatem tym bardziej negatywnie wpłyną na opinię publiczną oskarżenia dotyczące osoby pełniącej funkcję burmistrza miasta o nadużywaniu alkoholu w pracy. Już samo użycie tego sformułowania zawiera w sobie jednoznacznie negatywną konotację, związaną z niemoralnym i niezgodnym z przepisami zachowaniem urzędnika państwowego. Zarzucanie więc kandydatowi tego typu zachowań, musiało mieć na celu zniechęcenie wyborców do oddania swojego głosu na danego kandydata.

W świetle powyższego niezbędnym więc było wykazanie nieprawdziwości sformułowań, które zostały użyte w wypowiedzi i zdaniem Sądu, okoliczność ta została w sprawie wykazana. Zaznaczenia przy tym wymaga, że w postępowaniu prowadzonym na podstawie art. 111 kodeksu wyborczego nie podlegają weryfikacji oceny, nawet negatywne czy naruszające dobra osobiste, lecz podlegają ocenie jedynie te wypowiedzi, które można poddać weryfikacji w kontekście ich prawdziwości czy też fałszu. Wszelkie więc komentarze, opinie czy krytyka, pozostają poza zakresem pojęciowym „nieprawdziwe informacje” w rozumieniu art. 111 § 1 kodeksu wyborczego. Rolą bowiem Sądu w rozpoznawanym trybie jest zweryfikowanie, czy podane informacje rzeczywiście nie były prawdziwe.

Należy zwrócić uwagę na stanowisko ETPCz, który w swojej praktyce dokonał rozróżnienia pomiędzy twierdzeniami dotyczącymi faktów, a sądami o charakterze ocennym. Podczas gdy istnienie faktów może zostać dowiedzione, prawdziwość ocen nie podlega udowodnieniu. W przypadku gdy stwierdzenie jest oceną wyrażaną przez daną osobę, współmierność ingerencji może zależeć od tego, czy istnieją wystarczające podstawy faktyczne dla takiego twierdzenia, ponieważ nawet twierdzenie ocenne bez istnienia dla niego wystarczających podstaw faktycznych może być przesadne (zob. wyr. z 24.2.1997 r., skarga Nr 19983/92, D. H. i G. v. B., Raporty 1997-I, s. 236 oraz F. v. S., skarga Nr (...), (...)). "W szczególności najważniejszy jest jeden czynnik odróżniający wypowiedź prawdziwą od sądu ocennego. Istnienie faktów można wykazać, podczas gdy prawdziwość ocen nie nadaje się do udowodnienia (powołane za: B. Banaszak, Kodeks wyborczy. Komentarz, Wyd. 3, Warszawa 2018, Sip Legalis).

Wskazać należy, że zebrany w sprawie materiał dowodowy nie potwierdził twierdzenia uczestnika, że wnioskodawczyni W. K. nadużywa alkoholu w czasie podróży służbowych. Okoliczności tej stanowczo zaprzeczyła sama wnioskodawczyni jak i wezwany na rozprawę świadek. Co więcej, uczestnik sam stwierdził, iż nigdy nie widział aby W. K. nadużywała alkoholu, natomiast informacje te powziął od osób trzecich, których ufa. W tym kontekście należy stwierdzić, iż informacje rozpowszechniane przez uczestnika były nieprawdziwe. W kwestii negatywnego stosunku W. K. do budowy lotniska należy wskazać, że wnioskodawczyni nie przeczyła tej okoliczności, natomiast w jej ocenie stwierdzenie, iż „bezpodstawnie straszy mieszkańców lotniskiem” jest nieprawdziwie, bowiem niedopuszczenie do wybudowania lotniska w okolicy M. stanowi jeden z punktów jej programu wyborczego, co jest powszechnie wiadome w środowisku mieszkańców M.. Z powyższym stanowiskiem wnioskodawczyni należy się zgodzić. Słowo „straszy” użyte przez uczestnika w piśmie również zawiera w sobie negatywną konotację. Wnioskodawczyni zaprzeczyła ponadto stwierdzeniu uczestnika, iż zamierza usunąć strażaków z obecnej siedziby, a Sąd dał zeznaniom W. K. wiarę w całości. Uczestnik nie przedstawił zaś jakichkolwiek dowodów na potwierdzenie swoich twierdzeń, ograniczając się jedynie do stwierdzenia, że „wszyscy o tym wiedzą”. Twierdzenia uczestnika w tym zakresie uznać należało za gołosłowne, niemające przełożenia na wiedzę o stanie prawnym nieruchomości.

Z powyższego jasno więc wynika, iż wypowiedzi R. S. oskarżające wnioskodawczynię W. K. nie były prawdziwe. Podkreślić należy, że art. 111 kodeksu wyborczego ma na celu dbałość o kulturę polityczną, zapobieżenie rozpowszechniania nieprawdziwych informacji w trakcie kampanii wyborczej oraz wykształcenie w uczestnikach tej kampanii odpowiedzialności za wypowiedzane słowa. Tryb przewidziany w tym przepisie na więc zapewnić ochronę prawą tym osobom, którym upublicznione informacje mogą szkodzić w uzyskaniu niezbędnego poparcia wyborczego, o ile oczywiście informacje te nie są prawdziwe.

W/w stwierdzenia bez wątpienia ma charakter publiczny ponieważ zostały rozpowszechnione w ulotce wyborczej i mają bezpośredni związek z najbliższymi wyborami do samorządów. Jest to forma agitacji wyborczej dająca się zakwalifikować do tzw. kampanii negatywnej, mającej na celu zdyskredytowanie kandydatów.

Poczynione ustalenia uzasadniają zatem udzielenie w tym zakresie wnioskodawcy ochrony prawnej. Żądane we wniosku środki są w ocenie sądu adekwatne do rodzaju i rozmiaru naruszenia przepisu art. 111 Kodeksu wyborczego.

Z art. 2 Konstytucji RP wynika m.in. obowiązek ustawodawcy ustanowienia regulacji, które zapewniają uczciwą kampanię wyborczą, umożliwiającą obywatelom dostęp do zgodnych z prawdą informacji o sprawach publicznych i o kandydatach. Kampania wyborcza powinna prowadzić do swobodnego uformowania się woli wyborców i podjęcia decyzji wyrażanej w akcie głosowania. (...) Szczególne postępowania wprowadzone w prawodawstwie wyborczym, przedstawione wyżej, znajdują podstawę w zasadzie państwa demokratycznego, a także w innych wartościach konstytucyjnych. Przyjęte rozwiązania ustawowe wiążą się ze specyfiką kampanii wyborczej. Bardzo krótkie terminy rozpoznania sprawy w pierwszej i drugiej instancji mają zapewnić wydanie rozstrzygnięcia w takim czasie, aby z jednej strony wyborcy mogli zapoznać się z ustaleniami sądu przed dniem głosowania, a z drugiej strony, aby rzetelna debata przedwyborcza, wolna od patologii związanych z rozpowszechnianiem nieprawdziwych wiadomości, miała miejsce przez wystarczająco długi okres, umożliwiający uformowanie woli wyborców" (wyr. z 21.7.2008 r., K 7/09, OTK-A 2009, Nr 7, poz. 113) (tak: B. Banaszak, Kodeks wyborczy. Komentarz, Wyd. 3, Warszawa 2018, Sip Legalis).

Zdaniem Sądu rozpowszechnianie nieprawdziwych, krzywdzących wnioskodawcę treści, a przede wszystkim wprowadzających w błąd wyborców, wymaga niezwłocznego sprostowania i uzasadnia zakazanie uczestnikowi dalszego rozpowszechniania tych informacji oraz wpłacenie 500 zł na rzecz organizacji pożytku publicznego. Zasadzona kwota ma wymiar symboliczny. Powyższe, zdaniem sądu, zmobilizuje uczestnika postępowania do rzetelnego formułowania treści wyborczych i powstrzymania się od rozpowszechniania plotek o uwłaczającym charakterze.

Ponieważ żądany przez wnioskodawców środek ochrony w postaci zakazu rozpowszechniania nieprawdziwych informacji, nakazania sprostowania tychże informacji poprzez przesłanie oświadczenia w formie listu na adres każdego z wnioskodawców, znajdują oparcie w katalogu możliwych środków ochrony przewidzianych na gruncie art. 111 § 1 kodeksu wyborczego, Sąd uwzględnił wniosek w całości.

Oddaleniu podlegało żądanie zobowiązania R. K. do zapłaty kwoty 10 000 zł na rzecz organizacji pożytku publicznego – (...) z siedzibą w M. ((...)), przy ul. (...), KRS: (...), w terminie 7 dni od dnia uprawomocnienia się niniejszego orzeczenia wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w przypadku uchybienia terminowi płatności – ponad kwotę 500 zł. W ocenie Sądu obecna sytuacja majątkowa uczestnika nie pozwala na nałożenie na niego obowiązku zapłaty kwoty w żądanej przez stronę wnioskującą wysokości. Uczestnik jest emerytem utrzymującym się z emerytury w wysokości 1 370 zł. Wnioskodawcy wbrew swoim twierdzeniom nie wykazali, aby uczestnik dysponował znacznym majątkiem, a okoliczności tej zaprzeczył R. S.. Zdaniem Sądu zasadzona kwota 500 zł jest kwotą maksymalną, adekwatną do możliwości uczestnika.

Oddaleniu podlegało żądanie wnioskodawców nadania orzeczeniu rygoru natychmiastowej wykonalności na mocy przepisu art. 111 § 3 Kodeksu wyborczego.

Na podstawie art. 520 § 1 k.p.c. pozostawiono uczestników niniejszego postępowania przy poniesionych przez nich kosztach związanych z udziałem w sprawie.

Mając powyższe na względzie, orzeczono jak w sentencji postanowienia.

SSO Joanna Kruczkowska